

Csicsay Éva

A magyar mondavilág témakörének feldolgozása (4. rész)

5. óra

Tankönyv: Ádám Borbála: *Irodalom a magyar tanítási nyelvű alapiskola 5. osztálya számára*. TERRA, Bratislava 2009, 122-123.

Tananyag:

Mikszáth Kálmán: *A Csák fészke*

Az óra tantárgyi céljai, nevelési-oktatói feladatai:

- a szöveg ok-okozati összefüggéseinek kiemelése
- régies kifejezések magyarázata, eredete
- önálló szövegalkotás
- véleménynyilvánítás

1. Ráhangolás

■ Mi lehet ez?

Kört alkotunk, a tanár kezében egy tányér van, asszociációs játék következik. Minden tanuló csinál egy mozdulatot a tányérral, melyből a többieknek rá kell jönnie, mit helyettesít a tányér. *(egymásra való odafigyelés, koncentráció, önfegyelem, fantázia)*

2. Új ismeret

■ Frontális munka

Mivel a szöveg nagyon igényes, a tanár a szakaszos olvasás segítségével felolvassa a tanulóknak, részenként megállva, közösen értelmezve a mondat. A tanulók az ismeretlen szavakat aláhúzzák, majd minden csoportfelelős kikeresi az értelmezést a Magyar értelmező kéziszótárban.

■ Térkép

Közösen kikeressük Szlovákia térképéről azokat a helyeket, melyeket a monda említ.

(szövegértés, kommunikáció, szótarhasználat, térképismeret)

3. Gyakorlás

■ Mit rejt a boríték?

Minden csoport kap egy borítékot, benne szövegértő kérdéseket. A tanulók egymás között elosztják, ki melyik kérdést válaszolja meg. Aki nem tud válaszolni, azt a társai rávetik a megoldásra.

(lényegkiemelés, szövegértés, beszédkészség, kommunikáció, szociális kompetenciák)

■ Venn-diagram

A diagram segítségével összehasonlítást végzünk: egy papírlapra két kört rajzolunk, melyek metszik egymást. Az egyik kör az egyik összehasonlítható fogalom, a másik kör a másik fogalom, a metszet a közös tulajdonságok helye. Esetünkben a várúr és a török ifjú tulajdonságait hasonlítjuk össze.

(lényegkiemelés, szövegértés, vélemény kifejezése)

4. Értékelés

■ Igazlító lap

Az igazlító lapon 7 állítás szerepel, melyet minden tanuló önállóan értékeli.

A csoportmunka során elvégeztem a saját részfeladatomat	igen	nem
Figyelmesen meghallgattam a társaimat	igen	nem
Nem vágtam a társaim szavába	igen	nem
Elfogadtam a csoporttársaim javaslatait	igen	nem
Segítettem a csoporttársamnak	igen	nem
Dicsértem csoporttársamat	igen	nem
Én is kaptam dicséretet	igen	nem

6. óra

Tankönyv: Ádám Borbála: *Irodalom a magyar tanítási nyelvű alapiskola 5. osztálya számára*. TERRA, Bratislava 2009.

Tananyag: A magyar mondavilág összefoglalása

Az óra tantárgyi céljai, nevelési-oktatói feladatai:

■ rámutatni a múlt megismerésének és értékeinek a fontosságára – identitástudat erősítése

■ a mondák ok-okozati összefüggéseinek kiemelése

■ ösztönözni a tanulókat az előzetes ismereteik felelevenítésére, rendszerezésére

1. Ráhangolás

■ Hogy a bab? - órarendítő

A tanórát koncentrációt fejlesztő játékkal kezdjük. Addig játszunk, amíg a tanulók rontanak (ez kb. 3 percet vesz igénybe). *(egymásra való odafigyelés, koncentráció, önfegyelem)*

2. Összefoglalás, rendszerezés

■ Venn-diagram

A diagram segítségével a csoportok összehasonlítják a mese és a monda műfaját: kiemelik a jellemzőiket, közös tulajdonságaikat. *(szövegértés, lényeg megfogalmazása)*

■ Füllentős

Minden csoport megfogalmaz három igaz és egy hamis állítást a tanult mondákkal kapcsolatban. Az egyes csoportok más-más mondával dolgoznak. A szavazókérdések segítségével jelzik az igaz és hamis állításokat. *(lényeg megfogalmazása, szövegértés, szövegalkotás, stílus)*

■ Kerekasztal

A csoportok a kerekasztal módszerrel összegyűjtik a tanult mondák szereplőit. Ez verseny is egyben, minden válasz egy pontot ér, a játék időre megy. *(koncentráció, önfegyelem, egymásra való odafigyelés)*

3. Értékelés

■ Búcsúüzenet

Az összefoglaló órát csoportértékeléssel zárjuk. Minden csoport készít egy jellemzést magáról, a csoporttársairól, közös munkájukról. A búcsúüzenetben megfogalmazzák, hogy mit tanultak egymástól. *(önkifejezés, önértékelés, véleményalkotás)*